

Temps, petons i abraçades

Dg, 30/11/2014 per Anna-Bel Carbon...

[Sini](#)

L'any 2010, en plena crisi, els experts van valorar que quan parlàvem de pobresa ja no es podia fer sols des de l'òptica econòmica i monetària i, per tant, calia generar un nou indicador. Així, va néixer l'índex AROPE (at risk of poverty or social exclusion) per calcular el % de la població que es troba en risc de pobresa i/o exclusió social.

L'índex AROPE considera que una persona és pobre si els seus ingressos fan que visqui sota el llindar de la pobresa, és a dir tenir una renda inferior al 60% de la renda nacional; patir privació material severa, és a dir que no té capacitat per afrontar les despeses imprevistes, menjar carn o peix amb regularitat, permetre's uns dies de vacances un cop l'any, disposar de calefacció a la llar, si acumula impagaments en les despeses de la vivenda habitual, ...; i finalment, si es viu en una llar amb baixa intensitat laboral, és a dir que els membres en edat laboral treballen per sota de la mitjana laboral anual.

A Espanya hi ha uns 12 milions de persones en risc de pobresa o exclusió. A Catalunya, en l'actual context social i econòmic, el panorama és devastador amb un 19,9% de llars que es troben en situació de risc de pobresa i, de retruc, un índex de pobresa infantil que supera el 25%, uns 350.000 nens i nenes viuen en llars per sota del llindar de la pobresa. És a dir, un de cada quatre infants és pobre.

La infància és la primera afectada en els moments de crisi, com els que estem vivint; de cop i volta la situem a la cua de tot, sense adonar-nos que, tal com diu el reconegut psicòleg Jaume Funes -en un dels seus articles publicats recentment- "pateix més que ningú els empobriments i les desigualtats". Quin contrasentit! La Convenció dels Drets dels Infants que ha celebrat el seu 25è aniversari, continua corroborant, hores d'ara, aquella dita del "paper ho aguanta tot", o la de "les paraules se les emporta el vent". Hem avançat però de manera insuficient, calen més esforços i un seriós compromís.

No invertir en els infants és condemnar la societat del futur a patir greus mancances educatives, sanitàries, culturals, emocionals, laborals... Per ajudar als nens i nenes a ser, precisament, el que són "nens i nenes", hem de començar per enfortir la família. No perdem de vista que quan nervis, incerteses i desesperacions envaeixen l'espai vital en el qual l'estimació, el diàleg i el créixer plegats haurien de marcar la rutina diària, l'equilibri familiar es torna d'un cristall fàcilment esquerdable i irreparable.

Els professionals hem d'anar en compte de no contribuir -amb les possibles solucions- a allunyar, encara més, amb activitats i serveis a l'infant de la seva família. La fragilitat d'una situació d'empobriment ja afebleix prou els llaços i vincles d'unió entre els diferents membres de qualsevol unitat de convivència, com perquè disgreguem encara més el nucli familiar.

Si arribat el moment solventem la qüestió econòmica, però no treballem per enfortir de nou les relacions familiars, per reconstruir llars esquinçats per tant de sofriment, per vitaminar infants amb bones dosis de temps i dedicació, petons i

abraçades, amb glopades d'estimació i felicitat, haurem potser reduït desigualtats, però perdurarà, encara irremeiablement durant molt de temps la nafra de la manca d'estimació. Jugar, aprendre, corre, riure i sentir-se segur, agombolat pels adults propers que -malgrat mancances i pobreses, límits i despropòsits- procuren pel seu present real ple d'oportunitats que ho són ara o no seran, i l'imaginari futur.

La pobresa deixa marca física i psíquica, però les destreses dels adults, la seva capacitat de reacció poden reduir els danys col·laterals d'una realitat de la qual les noves generacions no en tenen cap protagonisme més que l'indirecte.

Potser està tot dit, però no tot fet. Hem donat un lloc socialment econòmic als nens i nenes com a objecte de despesa i de consum, però no els hi estem oferint veritables espais de creixement, d'aprenentatge, de joc, d'estimació... per saber-se reconeguts com a individus de ple dret.

Temps, petons i abraçades, somriures i rialles, tendresa... El regal més gran que els podem fer i un dret ineludible!